

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 21. elokuuta 2023
(OR. en)

12350/23

LIMITE

ENV 916
PECHE 315

Toimielinten välinen asia:
2023/0298(NLE)

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	14. elokuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 486 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemista koskevan yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin neljännessätoista kokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta eri sopimuspuolten tekemiin ehdotuksiin yleissopimuksen liitteiden muuttamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 486 final.

Liite: COM(2023) 486 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 14.8.2023
COM(2023) 486 final

2023/0298 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemista koskevan yleissopimuksen
sopimuspuolten konferenssin neljännessätoista kokouksessa Euroopan unionin puolesta
otettavasta kannasta eri sopimuspuolten tekemiin ehdotuksiin yleissopimuksen liitteiden
muuttamisesta**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemista koskevan yleissopimuksen, jäljempänä 'yleissopimus', sopimuspuolten konferenssin neljännessätoista kokouksessa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta siltä osin kuin on kyse sellaisten päätösten suunnittelusta hyväksymisestä, joilla muutettaisiin yleissopimuksen liitteitä.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Yleissopimus muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemisesta

Muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemisesta tehdyn yleissopimuksen tavoitteena on maalla tai meressä elävien muuttavien luonnonvaraisten lajien sekä muuttavien luonnonvaraisten lintujen suojelu. Kyseessä on hallitustenvälinen yleissopimus, joka on tehty YK:n ympäristöohjelman puitteissa luonnonvaraisten eläinten, kasvien ja elinympäristöjen maailmanlaajuisesta suojelusta. Suojeltavat muuttavat lajit luetellaan yleissopimuksen liitteessä I (uhanalaiset lajit) ja liitteessä II (sopimuksia edellyttävät lajit). Yleissopimus tuli voimaan 1. marraskuuta 1983.

Euroopan unioni on yleissopimuksen¹ sopimuspuoli. Kaikki jäsenvaltiot ovat yleissopimuksen sopimuspuolia.

2.2. Sopimuspuolten konferenssi

Sopimuspuolten konferenssi on yleissopimuksen pääasiallinen päätöksentekaelin. Sen tehtävät luetellaan yleissopimuksen VII artiklassa, ja niihin kuuluvat muun muassa valtuudet arvioida muuttavien eläinlajien suojelutilannetta ja muuttaa tarvittaessa sopimuksen liitteitä I ja II. Sopimuspuolten kokouksessa tehtävät päätökset edellyttävät läsnäolevien ja äänioikeuttaan käyttävien sopimuspuolten kahden kolmasosan enemmistöä, ellei yleissopimuksessa toisin määrätä.

Yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin neljästoista kokous järjestetään Samarkandissa Uzbekistanissa vuoden 2024 alkupuolella.

2.3. Suunnitellut sopimuspuolten konferenssin säädökset

Sopimuspuolten konferenssin on määrä hyväksyä neljännessätoista kokouksessaan päätökset yleissopimuksen liitteiden muutoksista, jäljempänä 'suunnitellut säädökset'.

Suunniteltujen säädösten tarkoituksena on muuttaa yleissopimuksen liitettä I ja liitettä II yleissopimuksen XI artiklan mukaisesti.

Yleissopimuksen III artiklan mukaan liitteessä I luetellaan uhanalaiset muuttavat lajit, joiden osalta sopimuspuolten, jotka ovat jonkin liitteessä mainitun lajin levinneisyysalueella olevia valtioita, on pyrittävä toteuttamaan erilaisia suojelutoimenpiteitä ja kiellettävä tällaisiin lajeihin kuuluvien eläinten pyynti.

Yleissopimuksen IV artiklan mukaan liitteessä II luetellaan ne muuttavat lajit, joiden suojelutilanne on epäsuotuisa ja joiden suojelu ja joista huolehtiminen edellyttävät kansainvälisiä sopimuksia, sekä ne muuttavat lajit, joiden suojelutilannetta kansainvälisellä

¹ Neuvoston päätös 82/461/ETY, tehty 24 päivänä kesäkuuta 1982, muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemista koskevan yleissopimuksen tekemisestä (EYVL L 210, 19.7.1982, s. 10).

sopimuksella aikaansaattava kansainvälinen yhteistyö edistäisi merkittävästi. Jos tilanne vaatii, muuttava laji voidaan mainita sekä liitteessä I että liitteessä II.

Yleissopimuksen XI artiklan mukaan jokainen sopimuspuoli voi ehdottaa muutoksia. Liitteisiin tehdyt muutokset tulevat voimaan kaikkiin sopimuspuoliin nähden 90 päivän kuluttua siitä sopimuspuolten konferenssin kokouksesta, jossa muutokset hyväksyttiin, paitsi niihin sopimuspuoliin nähden, jotka ovat tehneet varauman.

3. UNIONIN PUOLESTA ESITETTÄVÄ KANTA

Yleissopimuksen sopimuspuolikonferenssin neljäntoista kokousta varten ja 22. toukokuuta 2023 tehdyn neuvoston päätöksen 2023/1034² mukaisesti unioni on ehdottanut yleissopimuksen muuttamista seuraavasti:

yleissopimuksen liitettä I muutetaan siten, että siihen sisällytetään Itämeren pääaltaan pyöriäiskanta (*Phocoena phocoena*).

Yleissopimuksen muut sopimuspuolet ovat tehneet ehdotuksia liitteen I muuttamisesta siten, että siihen sisällytetään seuraavat lajit ja alalajit: *Lynx lynx balcanicus*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Pluvianellus socialis*, *Gypaetus barbatus meridionalis* (Eteläisen Afrikan kanta), *Carcharias taurus*, *Glaucostegus cemiculus* (Välimeren kanta), *Aetomylaeus bovinus* (Välimeren kanta), *Rhinoptera marginata* (Välimeren kanta).

Yleissopimuksen muut sopimuspuolet ovat tehneet ehdotuksia liitteen II muuttamisesta siten, että siihen sisällytetään seuraavat lajit: *Lynx lynx*, *Felis manul*, *Lama guanicoe*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Carcharias taurus*, *Glaucostegus cemiculus*, *Aetomylaeus bovinus*, *Rhinoptera marginata*, *Brachyplatystoma rousseauxii*, *Brachyplatystoma vaillantii*.

Tämän vuoksi on tarpeen, että neuvosto tekee päätöksen unionin puolesta otettavasta kannasta kaikkiin muutoksia koskeviin ehdotuksiin sopimuspuolten konferenssin neljäntoista kokousta varten.

Unionin olisi tuettava kaikkia ehdotuksia, koska ne ovat tieteellisesti perusteltuja ja vastaavat unionin sitoumusta tehdä kansainvälistä yhteistyötä luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi. Tähän tulisi sisältyä sen tarkasteleminen, miten voidaan parhaiten hyödyntää käytettävissä olevaa tieteellistä tietoa sekä biologisista ominaisuuksista että kalakantojen biologisista viitearvoista.

Näiden lajien lisääminen yleissopimuksen liitteeseen I tai II ei edellytä muutoksia unionin lainsäädäntöön, lukuun ottamatta lajin *Carcharias taurus* sisällyttämistä liitteeseen I, lajin *Aetomylaeus bovinus* Välimeren kannan sisällyttämistä liitteeseen I ja lajin *Rhinoptera marginata* Välimeren kannan sisällyttämistä liitteeseen I, koska näiden lajien suojelun nykyinen taso unionissa ei täytä yleissopimuksen III artiklan 5 kohdan vaatimuksia.

Ilves, *Lynx lynx*, kuuluu EU:n luontodirektiivin³ soveltamisalaan. Tämän lajin lisäämistä yleissopimuksen liitteeseen II ja alalajin *Lynx lynx balcanicus* lisäämistä yleissopimuksen liitteeseen I olisi kannatettava.

² Neuvoston päätös (EU) 2023/1034, annettu 22 päivänä toukokuuta 2023, muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemista koskevan yleissopimuksen liitteen I muuttamista koskevan ehdotuksen esittämisestä Euroopan unionin puolesta sopimuspuolten konferenssin neljäntoista kokousta varten, EUVL L 139, 26.5.2023, s. 47.

³ Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7).

Unioni ei kuulu lajien ja alalajien *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Pluvianellus socialis* ja *Gypaetus barbatus meridionalis* levinneisyysalueeseen, joten näiden lajien ja alalajien lisääminen yleissopimuksen liitteeseen I ei edellyttäisi muutoksia unionin lainsäädäntöön.

Unioni ei kuulu lajien *Felis manul*, *Lama guanicoe*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus* levinneisyysalueeseen, joten näiden lajien lisääminen yleissopimuksen liitteeseen II ei edellytä unionin toimia.

Lajia *Glaucostegus cemiculus* suojellaan tiukasti Barcelonan yleissopimuksen⁴ nojalla. Lisäksi tämän lajin pitäminen kalastusalueella on kielletty asetuksella (EU) N:o 1343/2011⁵. Sen vuoksi olisi kannatettava tämän lajin lisäämistä yleissopimuksen liitteeseen II ja kyseisen lajin Välimeren kannan lisäämistä yleissopimuksen liitteeseen I.

Lajeja *Brachyplatystoma rousseauxii* ja *Brachyplatystoma vaillantii* esiintyy unionissa ainoastaan Ranskan Guaynassa, johon ei sovelleta unionin luontolainsäädäntöä. Näiden lajien lisäämistä yleissopimuksen liitteeseen II olisi kannatettava.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ”*säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätävä antaa*”⁶.

4.1.2. Soveltaminen tässä asiassa

Sopimuspuolten konferenssi on sopimuksella perustettu elin; se on perustettu muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemista koskevalla yleissopimuksella.

Säädökset, jotka sopimuspuolten konferenssin on määrä antaa, ovat säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia. Suunnitelluista säädöksistä tulee sitovia kansainvälisen oikeuden nojalla muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemista koskevan yleissopimuksen XI artiklan mukaisesti.

Suunnitelluilla säädöksillä ei täydennetä eikä muuteta yleissopimusten institutionaalisia rakenteita.

⁴ Välimeren merellisen ympäristön ja rannikkoalueiden suojelemista koskeva yleissopimus.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1343/2011, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, eräistä kalastusta koskevista säännöksistä GFCM:n (Välimeren yleisen kalastuskomission) sopimusalueella ja kalavarojen kestävää hyödyntämistä koskevista hoitotoimenpiteistä Välimerellä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1967/2006 muuttamisesta (EUVL L 347, 30.12.2011, s. 44; konsolidoitu versio 10.7.2019).

⁶ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä saa olla vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen tässä asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät ympäristön suojeluun.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

5. SUUNNITELLUN PÄÄTÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska sopimuspuolten konferenssin säädöksillä muutetaan muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemista koskevan yleissopimuksen liitettä I ja II, on aiheellista julkaista säädökset *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen kun ne on hyväksytty.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemista koskevan yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin neljännessätoista kokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta eri sopimuspuolten tekemiin ehdotuksiin yleissopimuksen liitteiden muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni teki muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemista koskevan yleissopimuksen, jäljempänä 'yleissopimus', neuvoston päätöksellä 82/461/ETY⁷, ja yleissopimus tuli voimaan 1 päivänä marraskuuta 1983.
- (2) Yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssi, jäljempänä 'sopimuspuolten konferenssi', voi yleissopimuksen XI artiklan nojalla tehdä päätöksiä yleissopimuksen liitteiden muuttamisesta.
- (3) Sopimuspuolten konferenssin on määrä hyväksyä vuoden 2024 alkupuolella pidettävässä neljännessätoista kokouksessaan päätöksiä yleissopimuksen liitteiden muuttamisesta.
- (4) On aiheellista vahvistaa sopimuspuolten konferenssissa unionin puolesta otettava kanta, koska yleissopimuksen liitteiden muuttamista koskevat päätökset ovat unionia sitovia.
- (5) Unioni esitti ehdotuksen Itämeren pääaltaan pyöriäiskannan (*Phocoena phocoena*) sisällyttämisestä yleissopimuksen liitteeseen I. Unionin olisi kannatettava omaa ehdotustaan. Tämä ehdotettu muutos ei edellyttäisi muutoksia unionin lainsäädäntöön.
- (6) Muut sopimuspuolet ovat ehdottaneet lajien *Lynx lynx balcanicus*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Pluvianellus socialis*, *Gypaetus barbatus meridionalis* (Eteläisen Afrikan kanta), *Carcharias taurus*, *Glaucostegus cemiculus* (Välimeren kanta), *Aetomylaeus bovinus* (Välimeren kanta), *Rhinoptera marginata* (Välimeren kanta) sisällyttämistä liitteeseen I ja lajien *Lynx lynx*, *Felis manul*, *Lama guanicoe*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Carcharias taurus*, *Glaucostegus cemiculus*, *Aetomylaeus bovinus*, *Rhinoptera marginata*, *Brachyplatystoma rousseauxii* ja *Brachyplatystoma vaillantii* sisällyttämistä yleissopimuksen liitteeseen II.

⁷ Neuvoston päätös 82/461/ETY, tehty 24 päivänä kesäkuuta 1982, muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemista koskevan yleissopimuksen tekemisestä (EYVL L 210, 24.6.1982, s. 10).

- (7) Unionin olisi tuettava kaikkia edellä mainittuja ehdotuksia, koska ne ovat tieteellisesti perusteltuja, ne vastaavat unionin sitoumusta tehdä kansainvälistä yhteistyötä biodiversiteetin suojelemiseksi biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen 5 artiklan mukaisesti ja ne ovat kyseisen yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssissa tehtyjen päätösten mukaisia.
- (8) Ehdotukset lajin *Carcharias taurus* ja *Aetomylaeus bovinus* ja *Rhinoptera marginata* (Välimeren kannat) sisällyttämiseksi yleissopimuksen liitteeseen I edellyttäisivät unionin lainsäädännön muuttamista, koska suojelun nykyinen taso unionissa ei täytä yleissopimuksen III artiklan 5 kohdan vaatimuksia. Sen vuoksi komissio tekee unionin puolesta yleissopimuksen XI artiklan 6 kohdan mukaisen varauman näiden lajien sisällyttämisestä liitteeseen I,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

I artikla

Yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin neljännessätoista kokouksessa unionin puolesta otettava kanta on seuraava:

- (1) kannatetaan seuraavien lajien lisäämistä liitteeseen I:
- (1) *Lynx lynx balcanicus*
 - (2) *Pelecanus thagus*
 - (3) *Pluvianellus socialis*
 - (4) *Gypaetus barbatus meridionalis* (Eteläisen Afrikan kanta)
 - (5) *Phocoena phocoena* (Itämeren pääaltaan pyöriäiskanta)
 - (6) *Tursiops truncatus gephyreus*
 - (7) *Glaucostegus cemiculus* (Välimeren kanta)
- (2) kannatetaan seuraavien lajien lisäämistä liitteeseen I edellyttäen, että komissio tekee varauman unionin puolesta:
- (1) *Carcharias taurus*
 - (2) *Aetomylaeus bovinus* (Välimeren kanta)
 - (3) *Rhinoptera marginata* (Välimeren kanta)
- (3) kannatetaan seuraavien lajien lisäämistä liitteeseen II:
- (1) *Lynx lynx*
 - (2) *Felis manul*
 - (3) *Lama guanicoe*
 - (4) *Tursiops truncatus gephyreus*
 - (5) *Pelecanus thagus*
 - (6) *Carcharias taurus*
 - (7) *Glaucostegus cemiculus*
 - (8) *Aetomylaeus bovinus*
 - (9) *Rhinoptera marginata*

(10) *Brachyplatystoma rousseauxii*

(11) *Brachyplatystoma vaillantii*

2 artikla

Unionin edustajat voivat jäsenvaltioita kuullen sopia 1 artiklassa tarkoitetun kannan tarkentamisesta muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemista koskevan yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin neljännessätoista kokouksessa tapahtuvan kehityksen valossa paikalla järjestettävien koordinoitavien kokousten aikana ilman uutta neuvoston päätöstä.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*